

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică

Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

La răscruci

— Părinții să cumpănească bine, la ce școală să-și dea copiii —

Suntem pe la mijlocul lunii August, în toilul verii; seceta continuă să-și facă de cap și să ne nimicească, după curuz, și nădejdea în otăvuri, așa că bieții țărani pot să fie cu tot dreptul năcăjiți. Toate împrejurările ne silesc deci, să fim cât se poate de prevăzători și să nu cheltuim banul ușuratec.

Se apropie însă și toamna, când fiecare țaran cu prindere de mână se îngrijește să-și dea copiii la școală. Și bine face. Întrebarea e însă, la ce școală să-și dea copiii.

Înainte de a răspunde la întrebarea aceasta, să limpezim mai întâi un lucru:

Din rezultatele nefericite ale bacalaureatului, ale aceluși examen greu și blăstămat dela sfârșitul clasei a opta liceale, am văzut, că mai bine de jumătate a elevilor și elevelor absolvenți de clasa a opta nu l-au putut face. S'au poticnit bieții la acest examen, și n'au putut merge mai departe. Oă pentruce, am spus-o la vremea sa. Ce să facă acești nefericiți acuma? Să se sune a doua, a treia și unii chiar a șaptea oră. Iar dacă nici atunci nu vor reuși? Să se ducă pe la cele cântării, birouri cum s'ar zice astăzi, și să scrie până nu mai vād bine, pentru o plătuță pe care o capătă și cei ce au absolvat 2—3 clase liceale sau gimnasiale? Dar atunci pentruce au învățat atâta, iar părinții lor pentruce și-au cheltuit cu ei avutul?

Iată deci că ajungem la același rezultat pe care l-am mai spus noi în gazeta noastră de atâtea ori, adică: atât părinții cât și copiii lor de școală să-și dea bine seama, încotro o iau la începutul noului an școlar. Să nu meargă toată lumea la liceu, pentrucă Dumnezeu n'a făcut toate capetele pentru învățatură mai înaltă. Să facă, pe cât e cu putință fiecare băiat cel puțin liceul inferior, adică gimnaziul, trei ani, după noua lege a învățământului. Și apoi liceul superior să nu-l continue decât cei cu minte bună și cu râvnă mare. Zădarnic încearcă ceilalți, căci și așa se poticnesc și se nefericesc. Un băiat care nu s'a putut ridica în mai mulți ani de școală, cel puțin la media generală 7—8, un băiat care tot cu examene de

corigență și cu media 5—6 a scăpat dintr'o clasă într'alta, să-i dea pace liceului, că nu e de capul lui.

Unii ca aceștia să-și încerce norocul la o școală comercială, normală, tehnică, dar mai ales la vreo școală industrială, dupăcum are aplicare spre una sau spre alta. Mai cu seamă însă meseriile trebuie îmbrățișate, dupăcum am mai scris de atâtea ori în această gazetă, pentrucă acelea sunt și astăzi încă în mâinile străinilor. Noi nu putem fi stăpâni în țara aceasta, până nu vom umple orașele din lungul și latul României de meseriași români, buni, cinștiți și harnici. Al lor e viitorul, dela ei depinde viitorul nostru ca popor și ca țară.

În vremea din urmă unii dintre țărani noștri mai înstăriți nu se îndestulesc numai cu aceea că-și dau băieții la școală, ci încearcă să-și dea și fetele la liceu și la școala normală. Dacă stă ceeace am spus despre băieți, cu atât mai ales stă aceasta despre fete. La ce să le năcăjim pe bietele fete de țaran cu învățatura de carte înaltă, dacă nu sunt din cale afară de cuminte? La ce să dorim a le face „doamne”, când cele mai multe nu sunt în stare să studieze? Ori dorim ca și ele, ajungând până la clasa a opta, să se poticnească și să nu mai fie în stare să isprăvească odată cu școala? Un băiat mai face ce face și dacă n'are bacalaureat, dar o fată... ce să se aleagă de ea? O nefericită de dactilografă, adică una care scrie la mașina de scris? Și apoi se alege din ea, de cele mai multe ori, o nefericită. Dacă e de școală fata, adică dacă e foarte cuminte, s'o dăm la școala normală, ca să se aleagă din ea dascăliță, dar la liceu numai pe una la o mie, că fetele peste tot nu sunt pentru învățatură. Dumnezeu pe fete le-a lăsat să fie soții și mame, nu doctorițe, advocate, judecătorese, inginere și alte domnării.

Mai este apoi un motiv care trebuie să ne ferească de îmbrățișarea carierelor prea cu multă învățatură. Și anume astăzi aproape toate posturile sunt ocupate. De zece ani, de când suntem în România Mare, atâta om învățat a ieșit din școli, încât azi-mâne nu mai sunt

posturi pentru ei. Nu peste mult vom ajunge ca și la noi să ocupe posturi de conducători de tramvai și de servitori pe la birouri oameni cu diplome de avocați și de doctori, de profesori, de ingineri și de alți cărturari.

Bine să ne dăm deci seama la începutul acestui nou an școlar, că ce să facem cu copiii noștri, băieți și fete. Să-i dăm la învățatură abunăseama, că trăim în veacul luminii, să nu cobim însă la prea mult și astfel să nu-i nefericim, că ne vor blăstăma mai târziu în loc să ne binecuvinteze. Să-i purtăm, pe cât e cu putință la gimnaz, dar la liceu numai pe aceia să-i dăm cari au cap de învățatură, cari au râvnă și stăruință mare, cari făgăduesc, prin toate faptele lor, că vor trece la bacalaureat. Pe ceilalți să-i îndemnăm la cariere practice, dar mai ales la meserii.

Un mare proces va începe după 15 August la Sibiu, unde consiliul de război va judeca pe așa zișii „revoluționari” din Valea Jiului. Aceștia sunt acuzați, că ar fi voit să facă revoluție cu ocazia adunării dela Alba Iulia.

Pe acești nefericiți, cari dela 6 Maiu tănjesec în închisorile militare dela Sibiu, îi apăra peste 100 avocați din Ardeal și Vechiul Regat. Sunt propuși peste 1000 de martori, între cari mai mulți miniștri și fruntași de ai partidului-național. Insu-și dl. Iuliu Maniu va fi unul dintre martori. Întreg Ardealul și toți oamenii de bine din Vechiul Regat, apoi întreagă străinătatea așteaptă cu răsuflarea oprită desbaterea acestui proces care se aseamănă cu procesul memorandumului.

O faptă creștinească. Săptămâna trecută țaranul Tușe Nicolae din comuna Țețchea, jud. Bihor, a voit să treacă Crișul Repede nu departe de un iaz. Dar, necunoscând afunzimea apei, a fost luat de vâltoare atât el cât și carul, în care se aflau doi copii de ai săi. Din fericire tocmai în vremea aceea se afla la scaldă acolo marcel proprietar Török Oliver cu familia sa. Băgând de seamă marea primejdie în care se afla țaranul, le-a sărit într'ajutor și a scăpat de moarte mai întâi pe cei doi copii. Apoi, obosindu-se, a trimis în ajutorul țaranului pe un lucrător al său, care lucra la repararea iazului. Dar, intrând lucrătorul în apă, a fost cuprins de țaranul în primejdie și tras și el la fundul apei. Atunci domnul Török Oliver a intrat din nou în apă și i-a scăpat pe amândoi țărani de înec. Nu s'a îndestulit însă nici cu asta, ci s'a dus din nou și, prinzând caii de căpăstru, i-a scos și pe ei, cu car cu tot, la mal.

Bunul Dumnezeu să răsplătească dlui Török Oliver fapta sa minunată!

Grăunțe sufletești

Dnii E. Lovinescu și Em. Panaitescu despre foloasele unirii.

5. *Di E. Lovinescu*, vorbind despre influența binefăcătoare, pe care a avut-o Apusul asupra noastră, aduce de pildă influența Poloniei și a Romei prin unirea unei părți a Românilor din Ardeal cu Roma papală.

»Nu datorăm influenței apusene, zice dsain »Istoria Civilizației Române Moderne«, vol. I. cit. pag. 16—18., numai primele tălmăciri și tipărituri românești și, deci, însăși formația limbii noastre literare, — ci-i datorăm chiar și creațiunea istoriografiei naționale și a adevăratei literaturi române. Contactul cultural al Moldovei cu Polonia, petrecerea fiilor de boeri în Polonia sau a boerilor însuși, mânați de bejanie, au avut o înfrurire incalculabilă asupra limbii, culturii și chiar conștiinței naționale. Apariția lui Grigore Ureche, și a compilatorului său Simion Dascălul... a făcut din Moldova veacului XVII și începutul veacului XVIII, sub influența culturii apusene filtrată prin catolica Poloniei, adevăratul punct de plecare nu numai al unei culturi superioare ci și al fuziunii limbii românești în bezna ortodoxismului slavon și grecesc... Intre direcțiile culturii polone dela sfârșitul veacului al XVI-lea, scrie d. Iorga, era și aceea că ducea la o largă împărtășire a limbii

poporului în viața de stat... Astfel din imitația vecinilor, din nevoile pribegiei, în care lipsesc, firește, diacii de slavonește și adese și tălmăcii, se răspândi în lumea dregătorilor și boerilor Moldoveni obiceiul fericit de a scrie românește. Pentru dâșii deocamdată, și apoi și cancelaria Voievodului».

»E aproape de prisos să mai amintim că, din punct de vedere cultural, întregul veac al XVIII este dominat de actul Unirii unei părți a Românilor din Ardeal cu biserica latină. Oricât de înșelate ar fi fost speranțele politice puse în acest act, și ori care ar fi fost jocul diplomatic al Austriei în Transilvania, importanța lui culturală domină întreaga chestiune a Unirii: *prin contactul cu însăși obârșia neamului nostru, cu Roma, ni-s'a întărit conștiința națională. În apărarea rasei lor, cei trei „cavaleri ai idealului național“ (expresia dlui Iorga), Samuil Micu, Gheorghe Șincai și Petru Maior s'au istovit în numeroase lucrări de istorie și de filologie. Odată cu litera latină, ei au adus și principiul exclusiv al latinității. Din visinea orașului etern a pornit așa dar curentul latinist ce a fecundat știința și, mai ales, conștiința neamului românesc, tot așa după cum tot din școlile din Roma și Viena, au descălicat și Asachi și Lasăr, ca să pregătească sufletele Românilor din Principate pentru marile prefaceri ale veacului al XIX-lea.*

6. De aceea și scrie dl *Em. Panaitescu*, profesor universitar în Oluj în, »Latinită e Cristianesimo nell' evoluzione storica del popolo romano«, Roma 1923, pag. 28—29, că: »Originea romană cu consecvențele sale de latinitate a limbii și de unitate etnică a tuturor Românilor sunt ideile cele mari cari vor forma credința

marilor scriitori ardeleni din veacul al XVII în lupta pentru conștiința românească».

»Conștiința latinității va fi de aci înainte elementul dominant și decisiv în dezvoltarea spirituală și politică a poporului român. Și ceea ce e mai interesant, chiar în veacul XVII — veacul celei mai dure, roase decadente politice și al încercărilor de înăbușire a sufletului românesc din principatele Moldovei și Munteniei — chiar în veacul acesta, se ivesc în Ardeal ca niște salvatori, istoricii și limbiști erudiți pentru valorizarea conștiinței... latinității și a drepturilor istorice ale poporului român»...

»Pentru studiile teologice au fost trimiși tineri români la propaganda Fidei din Roma, unde văzură mărima Romei vechi și atlară marile biblioteci, în care adunară material și spuseră cu aviditate toate datele referitoare la trecut și la limba română. Din Roma se întorceau acasă cu ținuta superbă și ofensivă a celuice a aflat adevărul și cu hotărârea fermă de a-l propaga cu toate mijloacele și în toate împrejurările. Pentru ei nu era numai clarificarea unei probleme istorice și limbistice; ei trebuiau să apere în acelaș timp drepturile istorice călcate în picioare și batjocorite. »Suntem stăpâni cu drept de succesiune peste această țară, începând dela Traian, zise categoric unul din cei dintâi episcopi ai bisericii unite, Ioan Inocențiu Micu. Trebuie însă să-și plătească acest curaj și insistență în apărarea drepturilor poporului său, refugiindu-se la Roma, unde muri și fu înmormântat».

»Când tinerii se vor întoarce dela Roma în patrie, nu vor mai suporta, ca să fie contestate originea comună a tuturor Românilor ori continuitatea neîntreruptă a poporului român în Dacia».

»Toate studiile lor limbistice, gra-

Foiața „UNIRII POPORULUI“.

Grase țî-s găinile!

La casa Ilenei lui Vârlan nu mai era veselie. Decândăți murise barbatul, biata femeie o ducea într'un oftat și greul Copii nu-i rămăsese nici unul, nu că n'avuse cu el copii, dar n'avu parte de dâșii. Li murise copiii de mititei; și acum casa era pustie și goală, și de bărbat și de copii!

Iar casa Ilenei era plină cu de toate: o văcușoară în bătătură, o pereche de juncani, care n'avea cine să-i poarte la drum; în casă era de toate de ale gospodăriei; în ograda puzderie de cobăi de tot felul: găini, rațe, curci găște: creștea de toate, căci mai mânca ea, mai vindea la târg, să mai scilpuiască ceva parale.

Iar Ileana de atâta păs și de atâta greu se cam isterise și la suflet. Nu fusese ea chiar de fată mare așa de stăpână pe sine. Cu Vârlan măritatu i-a fost cu cântec. Cât n'a vorbit satul de felul măritășului ei, că mai mult ea l-a luat pe Vârlan, da cât s'o fi luat Vârlan pe dânsa! Dar bărbatul pune capăt vorbelor din sat, și cât au trăit împreună, nu s'a mai vorbit nimic de Ileana. Era femeie gospodină la casa ei și n'ar fi hucuit găinile des de dimimineată de pe prisma ei, Doamne ferește, semn că era mulțumită de bărbat, și nu se scula nici odată lămândă și dorită de darul lui Dumnezeu.

Satul acum iar începuse a vorbi de Ileana; ba că prea apasă greu când răspunde la un bună ziua a cutărui gospodar; ba că prea se arată pretină cu altă femeie din sat, dar nu de dragul ei, ci în pohida bărbatu-său. Și cum Prohira, soră-sa, era și un fel de doftoroae, la care venia tot satul, toate vorbele se făceau și se desfăceau la casa Prohizei pe seama Ilenei. Și câte nu țese satul, când este și locul să le țese. Simțiau și femeile, că nu se poate ca toate să trăiască cu frupt, iar Ileana să-i ducă dorul, să se sature cu postul!

Bărbații ca bărbații; ei, robaci de felul lor, sătui de grijile caselor lor, plini de gurile murerilor lor, nu-și mai băteau capul de ce vorbeau femeile de Ileana. O căinau și dâșii și-i doriau să-și găsească și ea un bărbat. Păcat de atâta gospodărie în unul. Așa-i făcut omul să-și aibă femeie pe lângă dânsul și cu dânsul, la toate cele; așa-i bine ca și femeia să-și aibă un om pe lângă dânsa și cu dânsa, ca să se mai iee.

Așa zicea în sine a lui mai des dascălul Neculai a Liontinesei, care ținea cu glasul lui toată slujba bisericii, pe la Dumineci și sărbători, și cunoscut de tot satul, bietul Neculai n'avuse parte de femeia dintâi. N'a fost trăit cu dânsa de cât zece ani; dar i-a făcut lui o droae de copii, care de care mai mititei, toți frumusei, dar neckutați și nelngrijți, ca copiii cari n'au mamă!

Ce poate face un tată, când are pe cap căutarea și îngrijirea atâtor copii! Erau cinci la număr, trei băieți și două fete. Casa dără-

panantă, nelipită, nevăruită; prisma aproape dărămată, iar ograda plină de bălării și gunoaie, așa că se vedea de oricine că una e bărbatul la casă, alta e femeia. Așa cum era Ileana, da casa-i era casă, și plină de toate... afară de bărbat și de copii! La casa lui Neculai a Leontinesei bătea vântul în bătătură... lipsia o femeie!

Cine și-ar fi bătut capul să-l mai ia pe Neculai de bărbat, când avea atâția copii pe umeri! Greu și bătae de cap, așa că nici satul nu prea avea femei slobode, că de fete nu se gândea nimenea la o poznă ca aceasta, și nici Neculai nu era din cei bărbați iscoditori, care umblă, năzuește până ce nimerește și găsește.

Dar cea fost să fie a fost și pace, și satul nici n'a avut parte să scoată vorbă, cum îi placea lui să iscodească, că s'a trezit de-odată cu Neculai însurat dar și cu Ileana măritată!

Era pe la un amiază de vară. Cald și para focului. Satul stătea toropit supt arșișoarelui. Nici lătrat de câni, nici țiriit de păsări, nici copii pe durumuri! Ulița satului pustie și goală. Mai tot satul dus la câmp, la lucru, era în toiul strânsului pânei. Iar puținii copii și babe de prin sat stăteau pitiți în case.

Pe ulița lungă a satului mergea a lea Neculai a Leontinesei, târându-și năcazul cu dânsul! Avea de regulat cristelnița la biserică, că taica părintele—blagocinul părinte Vasile—avea de botezat un copil a Marghioatei Tanasă a Pintiliesei. Era acum în dreptul casei Ilenei. Ileana era pe prispă, că n'avea ce strănge la câmp. Iată un prilej să arunce și el o vorbă! Măsură el cu ochii casa, prispa, ograda;

mătece și dicționarele, operele critice și polemicile și toate opurile lor istorice și limbistice, pe cari le serviau fără odihnă și cu suflet curat, vor fi străbătute de acelaș spirit însufletitor al mării credințe. Samuil Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior sunt învățații ardeleni din veacul XVIII, cari, punând baza adevăratei origini și a mărimii trecutului românesc, sunt înaintemergătorii, inițiatorii renașterii române.

„Ideia latinității și a obârșiei comune, străbătută în Moldova, în Muntenia și în Transilvania, va deveni în veacul XIX puterea cea mare care va porni sufletul românesc, împingându-l să desăvârșască independența sa și unitatea națională”.

Iuliu Maior.

Un pește poștar

Ofițerii unui vapor ce făcea drumul din Anglia spre America, au prins un pește-rechin. L-au spintecat și au găsit în stomacul lui un număr din gazeta „Times” din Londra. Curioși au început să citească și spre marea lor mirare, află că un soț al lor, ofițer pe vapor, a fost înaintat la rangul de căpitan. Indată i-au dus știrea, pe care ofițerul încă nu o cunoștea și veseli și-au petrecut sărbătorindu-l pe noul căpitan.

Astfel rechinul, fără să voiască a fost poștarul ofițerilor de pe vapor.

Prețul aurului și al argintului

Comisiunea de pe lângă ministerul de industrie și comerț a statuit, pentru aur și argint, următoarele prețuri:

Aurul 109,033 Lei kgr.

Argintul 2,913 Lei kgr.

Prețurile acestea sunt valabile pe jumătatea întâi a lunii acesteia.

Di Maniu despre stările de astăzi

Intâlnindu-l pe dl Iuliu Maniu, președintele partidului național-tărănesc, la Băile Sovata, l-am rugat, să scrie ceva pentru cetitorii gazetei noastre. D-Sa a binevoit a ne scrie rândurile de mai jos, pe cari le publicăm cu cea mai mare plăcere.

Toată puterea de viață a poporului românesc trebuie unită și încheată într'un singur mănunchiu, pentru a scăpa țara românească de primejdia care o amenință din afară și de răul care o roade dinlăuntru.

Dușmanii străini pizmuesc frumseța și bogăția țării noastre, — hărnicia și puterea Poporului românesc. Ei se pregătesc să ni le ciungărească. Rămășițele fanarioților și cei ce s'au obișnuit să stăpânească țara împotriva voinții poporului, pentru a-i trage foloasele și pentru a se bucura de truda altora — duc la prăpăd statul român și sărăcesc pe locuitorii lui.

Toți vedem lipsa de putere a legii și atotputernicia slujbașilor și a celor care s'au făcut coadă de topor asupra cetitorilor. Toți simțim lipsa câștigului din muncă cinstită, jaful în averea statului și poverile ce neîntrerupt sporesc, încât nu le mai putem purta!

Toți purtăm umilinta și rușinea, la care ne-a adus guvernarea liberală, susținută prin fărâdelegi și prin baionete. Înălțurarea lui este o datorie națională, pe care numai prin unirea tuturor celor buni o putem îndeplini.

Închegați-vă, Tărani români, în o singură tabără: cea a dreptății, — luminați-vă mințile și înălțați-vă sufletele, ca să puteți mântui Neamul Românesc și să întemeiați fericirea urmașilor voștri!

Luptați așa, dupăcum în Alba-Iulia ați jurat!

IULIU MANIU

Președintele Partidului Național-Tărănesc.

Turburările din Iugoslavia

— Omorirea unui ziarist, dușman al lui Radici. Moartea lui Ștefan Radici. Dușmănie neîmpăcată între Sârbi și Croați. —

Dela atentatul cu revolver, săvârșit de deputatul Punico Racici în chiar scupcina (parlamentul) iugoslav încoace, dușmănia dintre Croați și Sârbi este neîmpăcată. Croații nici nu mai vreau să știe de Sârbi și se gândesc foarte serios la o rupere a Croației de către Sârbia. Croații sunt mult mai culți decât Sârbii, pe lângă

aceia mai sunt și romano-cotolici și au fost guvernați de către Ungaria, o țară cu o administrație mult mai bună decât a Sârbiei. Ei o spun pe față că au ajuns din ciubăr în găleată și că au fost mult mai bine mai înainte. Așa sunt de înverșunați împotriva Sârbilor încât dela acel

mără toți parii de la gardul, care începuse a se dărâpana; văzu puzderia de cobai în ogradă, mai ales că cum o văzuse pe prispă, toate alergau spre stăpâna lor, ca doar le-a mai cădea păsă în gura.

— Grase țis găinile, leliță Ileană, zise tare și răspicat dascălul Neculai.

— Grase, dascăle, că din ele trăiesc și eu. Și apucă Neculai drumul la vale și se cam duse, iar Ileana îl măsură cu ochii până ce-l văzu că intră în biserică. Nu târziu trecu și nașa cu botezul; iar părintele Vasile, om bătrân cum era, mergea a lenă spre biserică, vesel în sine că mai are prilej să mai creștineze un copil în biserică lui Hristos, lucru ce nu era cam rar, căci gospodarii satului se purtau omenește cu nevestele lor și aduceau dese prilejuri părintelui Vasile de molifte de curățenie.

Și a stat Ileana pe prispă să vadă eșind botezul din biserică. Și a trecut nașa cu copilul. Vorbă multă, veselie, să vă trăiască îi zise și Ileana din pragul porții. A trecut și taica părintele, căruia Ileana i-a sărutat mâna și a primit blagoslovenie.

— Să fii binecuvântată fiică, și să ai și d-ta parte de așa bucurie!

Ileana înghiți și tăcu, că așa era părintele Vasile, preocupat în vorbele lui rari și apăsate.

Trecură toți; iar dascălul Neculai se opri se acasă; casa lui era în preajma bisericii. Și cât putu cuprinde cu ochii Ileana de pe prispă, îl văzu cum a intrat în casă, cum a eșit, cum

i-au sărit înainte copiii, cum le-a dat câțiva covrigei, aduși de nașa la biserică. La ce se uita ea așa lung, la casa lui Neculai, nu-și putu da samă. O mâna o putere nepătrunsă și ascunsă... degetul lui Dumnezeu!

Soarele trecuse de chindie. O boare lină începuse a bate despre vale; frunzele de pe copaci începuse a se mișca. Iar ici și pe colea copiii începuse a eși pe prispe, câinii începură a bate; era mișcare în sat! O înviorare o cuprinse pe Ileana, un neastâmpăr neînțeleș o mâna de la un capăt la altul al prispei.

În casă nimene; în ogradă cobai multe de tot. Se gândi ea, la ce se gândi nu-și putea spune nimic tămurit. Intră în casă, și ea apucată de un gând hotărât, își luă o bocceluț, cu temeri ce intrânsa, așa pentru o țară de vreme, și o plecă în jos spre biserică.

Dascălul Neculai era în ogradă cu copiii pe lângă dânsul. Ileana se opri la poarta casei dascălului Neculai și nici una două îi zise:

— Știi ce, dascăle Neculai; eu am venit la dumneata cu tot dinadinsul; eu n'am bărbat, dumneata n'ai femece. Eu am pe lângă casă tot lucruri bărbătești: car cu boi, am văcușoară cu lapte, găini, pojijie multă. Dumneata de acestea nu prea ai. Iar dumneata ai lucruri femecești, ai copii în deajuns, și n'are cine să-i îngrijească. Ori asta mă doare pe mine la suflet, mă ustură, nu altă! Ai mei au murit și n'am ce să mai grijăsc; ai dumnitale trăiesc și n'are cine să-i îngrijească.

Și oare nu mi-ai spus dumneată că grase mi-s găinile! — Am gândit eu așa. Dumneata

nu poți să zici: ia-mă Ileană, că ti-i teme că ți-oi zice baiu, că n'am să-ți cresc eu plodurile dumitale! Am venit eu la dumneata, și m'ei da afară nu m'ei da, eu am venit la casa dumitale, și rămân la dumneata.

Dascălul Neculai a rămas înlemnit. Nu se aștepta la așa picneală! Pare că-i luase un petriou de pe inimă.

— Dacă-i așa, lelițo Ileană, rămâi, că bine ai zis ce-ai zis.

Și s'a trezit a doua zi satul cu Ileana la casa lui Neculai, înhiptă de al binelea. Cum însă Neculai a Leontinesei era și dascăl la biserică n'avu ce face de părintele Vasile, că n'a trecut mult, și le-a ctit și cununia.

Și așa a fost cu măritatul Ilenei a lui Vărlam. Ileana s'a trezit deodată cu cinci copii, dar și Neculai s'a trezit cu o casă plină cu de toate celea.

Satul unde erau ei acum, era prea mititel pentru dânsii. Cum Ileana avea bune spete pe la chiriarchie, izbuti ea până la anul să-l facă mutat pe Neculai la una din bisericile din Iași, la sfântul Ioan din Măji.

Și a dascălit dascălul Neculai până mai zilele trecute; căci mama Ileana și azi spune celor ce au urechi s'o asculte, că măritatul dintâi, i l'a adus pețitorii, iar cel de al doilea i l'a adus găinile grase.

Gh. Ghibănescu

atentat incoace deputații croații nici n'au mai mers în parlament.

Ziaristul Vlada Ristovici din Belgrad era cel mai mare dușman al lui Radici. El lupta împotriva lui zilnic, în articole aspre de ziar. Croații nu-l puteau suferi din pricina aceasta. În ziua de 5 August acest ziarist a mers la Zagreb, capitala Croației, având de gând ca de acolo, dela fața locului, să scrie și mai înverșunat împotriva lui Radici, conducătorul partidului croat-tărănist. Dar la esirea dintr'o cafenea, mai mulți Croați au tăbărit asupra lui și l-au bătut îngrozitor cu bătele în cap, de-i curgea sângele părau. Un agent de poliție l-a scăpat cu mare greu din mâna lor și apoi l-a condus la spital. În drum spre spital însă l-a atacat din nou un funcționar la căile ferate, trăgând în el 9 focuri de revolver, până l-a văzut căzut la pământ și mort.

În seara zilei de 8 August a murit, după lungi și grele suferințe președintele partidului croat-tărănesc, Ștefan Radici. Rana produsă de glonte de revolver al lui Punico Racici se vindecase deja, așa că Radici a eșit vindecat din spitalul din Belgrad și a sosit la Zagreb, unde l-au primit cu o însuflețire de nedescris. Dar boala sa de zahăr și de inimă s'a înrăutățit în urma zăcerii în pat.

La două săptămâni după sosirea sa în Zagreb, Radici s'a îmbolnăvit din nou. O aprindere de plămâni i-a slăbit inima și mai mult, așa că medicii au spus că nu mai este scăpare. Oricât s'au silit să-l țină în viață, Radici s'a stins ca o lumină.

Nu se poate descrie marea jale a Croaților la auzul acestei vești triste. Ziarele spun că în Croația e liniște, nouă ni-se pare însă că liniștea aceasta este prevestitoare de furtună, de o furtună care poate să despice în două țara frumoasă și mare a vecinilor noștri, ceea ce noi, ca prietini ai lor, nu am dori.

Din țara prigonirii catolicilor

Președintelui republicii Mexico, dlui Calles, i-se împlinește sorocul, de aceea Mexicanii au ales în luna Iunie un nou președinte de republică în persoana generalului Obregon. La câteva zile însă după alegere noul președinte a fost omorât. Guvernul mexican a răspândit în lume vestea că pe Obregon l-ar fi omorât catolicii, și încă niște călugărițe. Mai bine zis că aceste călugărițe ar fi plătit pe ucigaș ca să-l omoare pe noul dușman al catolicilor. Gazeta oficioasă a Papei dela Roma însă a desmintit grozăvia aceasta, spunând că aceasta este o răutate și o calomnie a guvernului mexican, atât de dușman catolicilor.

Desmintirea gazetei papale s'a adevărit. Cele 14 călugărițe, arestate de guvernul mexican, au fost adevărate slobozite din temniță ca nevinovate, dar au fost silite în schimb să făgăduiască că vor recunoaște noua lege a cultelor făcută de dl Calles.

Nu știm cum au recunoscut-o, atâta însă vedem că guvernul mexican a rămas de minciună, iar gazeta Papei dela Roma a avut toată dreptatea când a spus că nici odată catolicii nu au săvârșit un astfel de omor fărădelege.

Citiți „Unirea Poporului“.

DE PRIN SATE.

Instalarea noului preot, pâr. Nicolae Iuhas în comuna Satu-Mic jud. Sălaj

Una dintre parohiile mai de frunte din tractul Eriului este parohia Satu-Mic (Chișfalău). Un an și jumătate a fost această parohie cu filiala Țeghea, văduvită. Până când bunul Dumnezeu a ascultat rugăciunea credincioșilor, revărsându-și darul său, prin grația Ilustrității Sale Dnul Dr. Iuliu Hossu, Episcop al Gherlei, și a Preaveneratului Consistor al acestei dieceze, a fost numit paroh în această parohie părintele Nicolae Iuhas.

Instalarea noului preot a fost încredințată harnicului și neobositului protopop al Eriului Mult On. Domn protopop Antoniu Băliban cu reședința în Unimăt.

Părintele instalat Nicolae Iuhas, s'a născut în comuna Unimăt din părinți plugari. Mamăsa este de origine din comuna Satu-Mic din familia Madarenilor. Tatăl său, la îndemnul preotului local și al unchiului său de mamă, originar din Satu-Mic, care a fost refugiat în vechiul regat, luând parte la războiul din 1877, cu rangul de locotenent, iar după război așezat în București unde a murit având gradul de Lt.-colonel, l-a trimis pe actualul pâr. Nicolae la școală.

Terminând teologia și căsătorindu-se a fost hirotonit și numit de Preaveneratul consistor din acele vremuri ca preot în comuna Marin.

Aici a păstorit pâr. Nicolae timp de zece ani, încunjurat în tot locul de dragostea credincioșilor săi. În anul 1922 a fost numit în comuna Plopiș (Jumelciș).

Devenind parohia Satu-Mic vacantă, au recurs mai mulți preoți tineri și bătrâni, dar Preaveneratul Consistor, după multă chibzuire a luat în considerare cererea pâr. Nicolae, a credincioșilor și a altor binefăcători, numindu-l în parohia din Satu-Mic cu filiala Țeghea.

În sfârșit a sosit ziua sărbătorii frumoase, care de mult o așteaptă credincioșii din Satu-Mic, ziua de Duminecă ss. Părinți (15 Iulie a. c.), în care noul preot însoțit de Mult On. Domn protopop Antoniu Băliban și pâr. Ioan Filip din Sâncrai, care a administrat și parohia din Satu-Mic, în timpul văduviei sale, s'au prezentat în comuna Satu-Mic. Era o zi frumoasă de vară. Oamenii îmbrăcați în haine de sărbătoare erau mai voioși ca până acum și așteptau cu nerăbdare sunetul dulce al clopotului, care să-i cheme la sf. biserică. La auzul clopotului care se pare mai puternic, mic și mare se grăbia spre casa lui Dumnezeu. Sf. biserică în câteva minute era plină de lume. Se începe sf. liturghie sub conducerea Mult On. Domn protopop A. Bălibanu. Cântările au fost executate de corul tineretului condus de Dl Iosif Varhanyoschi, învățător diriginte.

După cetirea sf. evanghelii Mult On. Domn protopop Antoniu Bălibanu își începe cuvântarea prin care a făcut cunoscut credincioșilor pe noul preot. Apoi a trecut la greutățile preoților, îndemnând pe noul preot să nu dispereze la ori ce greutate, care l-ar ajunge în viață, ci din contră să-și pună nădejdea în Dumnezeu, luptându-se cu toți aceia, cari s'ar munci să strice legea noastră creștinească. În sfârșit s'a cetit numirea noului preot. A urmat apoi jurământul. După care predică pâr. Nicolae.

Prin frumoase cuvinte aduce laudă lui Dumnezeu pentru că l-a învrednicit să fie numit la această parohie. Promite credincioșilor, că va munci cu aceeași iubire, ca și până acum, pentru legea și credința strămoșească. Apoi aduce mulțumită Mult On. Domn protopop pentru

osteneala ce a făcut-o. Mulțumește pentru sfaturile ce le-a primit dela dumnealui. Totodată îl roagă să aducă din partea sa mulțumire Preaveneratului Consistor. Ca încheiere cere dela Dumnezeu ajutor și binecuvântare peste toți.

Urmează apoi cuvântarea pâr. Ioan Filip care aduce mulțumită credincioșilor pentru purtarea lor cea bună care e vrednică de laudă.

După toate aceste se continuă sf. liturghie până la sfârșit când harnicul dir. inv. Iosif Varhanyoschi mulțumește în numele poporului meintâiu noului pâr. pe care îl roagă să fie cu cea mai mare încredere față de credincioși și de biserică. Mulțumește Mult On. Domn protopop pentru osteneala ce a făcut-o pentru credincioșii din comuna Satu-Mic, apoi preotului din Sâncrai Ioan Filip pentru dragostea ce a arătat în timp de un an și jumătate când a condus pe credincioșii văduvitei parohii.

La esirea din biserică studenții și elevii liceului din comună au cântat »Mulți ani trăiască!« iar poporul afară sta în arșița soarelui și aștepta pe noul părinte, îngânând cântecul studentimii, trăiască, trăiască la mulți ani. Domnul părinte pornește cu zimbet de fericire, urându-le asemenea mulți ani.

Astfel s'a săvârșit instalarea noului părinte Nicolae spre mulțumirea sufletească a credincioșilor, cât și a părintelui nou.

Un participant

O mamă fără inimă

O întâmplare ne mai pomenită de dureroasă s'a întâmplat în părțile noastre. Știți nume: servitoarea d-lui învățător Lazăr Pop din Comlod jud. Mureș avea o draguță de copilă cam de un an și jumătate. Copila aștinu-o părinții nevastă până la un timp, dar ne mai putându-o ține, i-au dus copila acasă la stăpân, dar stăpânul nu a putut să o țină cu copilă cu tot. Atunci ea s'a hotărât una singură. În ziua de 30 Iulie a luat copila și i-a dus-o și a lăsat-o în pădurea Băița, jud. Mureș unde a stat copila cinci zile, până s'a început mănunchile și picioarele cu gurița. Dar din întâmplare a trecut păzitorul pădurei și s'a spăimântat. Repede a chemat în ajutor un alt om și au luat copila și au dus-o în comuna Băița, unde a cunoscut-o nașa-sa de botez, căfăptuitoarea era din Uifalău—Mureș și anume Paraschiva Pașca. În urmă au luat pe tatăl răufăcătoarei la întrebare, dară el s'a obligat că o va da în mâna jandarmilor. A și venit în comuna Comlod și a luat-o dela joc și i-a tras vre-o cinci cu băta, și pe urmă au plecat la postul de jandarmi Milașul Mare jud. Mureș. Acum cred că-și va lua plata după faptă.

Ioan Bercea
cantor, abonat.

Femeie cu stomac de struț

Se știe, că struțul are un stomac foarte puternic. Mănâncă cuie, șuruburi, potcoave, bucăți de sticlă, pietrii și altele. Nu s'a pomenit însă până acum ca și omul să poată mănâncă astfel de lucruri. Doi doctori din Canada, au găsit o femeie, care înghițea tot felul de lucruri tari, întocmai ca și struțul. Operând pe stomacul acestei femei, au găsit în el multe bucăți de cuie, bucăți de fier, fără să simțese nici o greutate ori durere la stomac, din cauza acesteia hrane.

După un an au operat-o a doua oară și au găsit în stomacul ei, bumbuște, ace de cusut, cuie, bucăți de sticlă, bucăți de plumb, chei, bani, bumbi, penițe și șuruburi mici.

Doctorii spun, că aceasta femeie era bolnavă de nervi. Altă boală nu avea.

Indreptare. În nr. 30 al gazetei noastre am publicat și noi o știre, luată după gazetele din Cluj, în care se vorbea despre nenorocirea cu automobilul ce li-s'ar fi întâmplat d-lor Dr. Lupan și Ioachim Dăianu, cel dintâi ginerele, al doilea fiul Prea Onoratului Dr. Etie Dăianu, protopopul Clujului. Primim acum știrea îmbucurătoare, că întâmplarea n'a fost atât de grea precum o povesteau gazetele din Cluj și, har Domnului, n'a fost rănit nimenia, decât mașina...! Facem cu plăcere convenita îndreptare.

Un cutremur de pământ a nimicid două orașe în Mexico. Zilele trecute un groaznic cutremur de pământ a nimicid orașele Oaxaca și Inotepas din Mexico. Au murit mai mulți oameni și foarte mulți s'au rănit îngrozitor.

Regele Bulgariei stânge focul. De câteva săptămâni regele Boris al Bulgariei se află cu soră-sa în baia Camkerje, unde-și petrec mai cu drag zilele de vară Bulgarii. Într-una din zile s'a iscat un mare foc în satul din apropiere și regele a plecat cu automobilul la fața locului. Dar n'a stat cu mâinile înceștate, ci a început să stângă focul, asemenea celui mai din urmă pompier. Mai mult, când a văzut că focul amenință să omoare pe un copil, a sărit în flăcări și a scăpat cu mâna sa proprie din flăcări pe copil. Dar aruncându-se în flăcări o grindă i-a căzut pe frunte și l-a rănit rău, așa că medicii spun că-i trebuie cel puțin 2 săptămâni până se va vindeca.

Pagubă din firul electric. Ni-se scrie din Uioara de Mureș: În ziua de 6 August, Dnul Nicoară din comuna Ciunga și fiul său, preot gr-cat. în aceeași comună, vrând să se întoarcă acasă cu trăsura, din orașul nostru, au dat de o mare pagubă. În momentul când servitorul voia să întoarcă trăsura, unul dintre cai a atins cu capul un fir electric ce era căzut jos de pe stâlpii săi și, atins fiind de scânteele electrice, calul a murit acolo pe loc.

A trăznit o casă fără să se aprindă. În comuna Uioara de sus în aceeași zi un trăznet a lovit în casa lui Ilarie Lazar, fără să pricinuiască nici o nenorocire. Trăsnetul a fost sec și a rupt numai o parte din fața casei, care se poate repara ușor.

Cum se pot păstra mai bine poamele. La noi poamele se uscă și astfel se păstrează pentru iarnă. Astfel se uscă merele, perele, prunele. La casele domnești ele se păstrează în zamă de zahăr, ori fierte în zahăr, dar ele își pierd din gust și nu sunt nici pe departe așa de bune ca vara.

Un inginer din Germania cu numele Karl Hessel studiază de vreo doi ani, cum s'ar putea păstra nu numai gustul (aroma), ci și părțile cele mai nutritive, așanumitele vitamine, ale poamelor. În sfârșit a isbit să le prefacă ale poamelor. În sfârșit a isbit să le prefacă în făină uscată, pe care o așează în anumite vase, iar când vrea, făina aceasta o topește în apă și apoi o servește la masă, fiind într-o parte așa de bună și nutritivă ca și când au fost poamele proaspete. Această făină se poate păstra cu anii, fără de a se strica.

Oamenii învățați, cercetând această făină, au aflat-o foarte bună și ieftină. Inginerul Karl Hessel acum își face o fabrică mare, dela care vom cumpăra cu vremea și noi făină de poame.

x În căminul Congregației de surori „Sf. Maria“, din Cluj (Avram Iancu 58), se primesc studente universitare cărora li-se va da îngrijirea dorită de părinții buni pentru dezvoltarea morală, intelectuală și fizică. În scopul acesta părinții sunt rugați, să-și însoțescă fiicele la intrarea în cămin. Preferite vor fi începătoarele la universitate. Fiecare studentă primită în cămin va iscați regulamentul intern al casei, cu obligamentul de a-l observa, va asculta sf. Liturgie Duminică și în Sărbători în capela căminului și va solvi suma de 20.000 (douăzeci mii lei) în patru rate de câte 5000 (cinci mii lei) la intrarea în cămin, 1 Decembrie 1928, la 1 Februarie și 1 Aprilie 1929. Cererile însoțite de recomandarea preotului competent se vor înainta până la 10 Septembrie 1928 pe adresa: Congregația de surori „Sf. Maria“ Cluj (Avram Iancu 58).

† Vasile Caliani viceprotopop onorar și parohul pensionar al Lumperului, părintele P. O. D. Augustin Caliani, directorul liceului de băieți din Blaj, a adormit în Domnul la 5 August 1928, în al 76-lea an al vieții și al 50-lea an al preoției. Trupul său obosit de muncă s'a așezat spre odihnă veșnică în ziua de 7 August 1928, în cimitirul bisericii gr-cat. din Zoreni, la ora 4 după prânz.

Dragostea sa față de biserică, pe care a servit-o cu credință, grija părințească ce a avut o față de credincioșii săi, traiul său modest și nepretențios, plin de abnegare și jertfă față de ai săi, vor face ca amintirea lui să rămână neștearsă în inimele acelor, cari s'au bucurat de ocrotirea sufletului său cinstit.

Odihnească în pace!

† Profesorul Iuliu Karșai. Duminică în 5 August a murit la Cluj profesorul Iuliu Karșai, în vârstă de 65 ani. Adormitul în Domnul a fost absolvent al teologiei din Blaj și câțiva ani profesor și la liceul nostru de băieți din Blaj, iar apoi a trecut, încă pe vremea Ungurilor, la liceul de stat din Gherla, unde a funcționat până în 1918, când a trecut la liceul de băieți „Angelescu“ din Cluj, al cărui director a fost mai mulți ani.

Suflet curat și cinstit, profesor de seamă, crescut la școlile noastre din Blaj, el și-a făcut datoria cu multă dragoste și însuflețire. Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Lumina strică ouăle.

Razele de lumină sunt stricăcioase ouălor mai ales când ouăle sunt puse la clocit. În oul pe care în vremea aceasta îl ajunge puțină lumină, puilul se formează anevoie. Dacă lumina îl ajunge vreme mai îndelungată, puilul nu crește, se formează urit, monstruos și poate chiar să moară.

De aceea ouăle puse la clocit, trebuie grijite să nu le ajungă lumina.

De când se întrebuintează cuțitele

Cuțitele se întrebuintează din vremurile celea mai vechi. Romanii întrebuintau cuțite atât la mâncare cât și la vânatoare.

Prin veacul al 13-lea cuțite se găseau în toate țările. Erau chiar și cuțite scumpe și frumos împodobite.

Până în veacul al 17-lea fiecare cuțit trebuia să fie închis într-o teacă și ori ce om trebuia să aibă cuțit, fiindcă la mâncare nu i se da cuțit.

Liceul român gr.-cat. de fete — Blaj

Aviz școlar

pentru elevele, cari doresc, să se înscrie în anul școlar 1928/29 la Liceul de fete din Blaj

I. Elevele, cari doresc, să urmeze în anul școlar 1928/29 studiile la Liceul de fete din Blaj, vor înainta Direcțiunii liceului petiție de înscriere, provăzută cu timbru fiscal de 8 Lei, în zilele de 1—3 Septembrie a. c. Petițiile întrate după acest termen nu se vor lua în considerare.

La petiție se vor anexa următoarele acte:

1. Elevele vechi ale liceului vor anexa avizul școlar din 1927/28.

2. Elevele, cari vin pentru prima oră la acest liceu, vor anexa:

a) Certificat școlar despre clasa absolvită în anul școlar 1927/28,

b) estrase matricolare de naștere și de botez,

c) certificat de vaccinare,

d) plic timbrat cu adresa pentru răspuns,

e) acelea, cari doresc, să se înscrie în cl.

V și au dat examenul de admitere, vor anexa și certificatul de admitere în această clasă, iar acelea, cari n'au dat încă acest examen, îl vor prezenta până la înscriere.

II. *Lucrările din luna Septembrie* se vor ținea în următoarea ordine:

1. *Examenele particulare și de corigență* în 5 Septembrie.

2. *Examenele de tranziție pentru cl. I V* în 7 Septembrie. Aceste examene vor fi numai orale, din următoarele materii: *I. română, istoria Românilor, geografia României și instrucția civică* (numai dreptul constituțional și administrativ). La aceste examene se vor prezenta elevele, cari au fost promovate din cl. III și doresc să obțină certificatul de absolvire a cursului inferior.

3. *Examenele de admitere în cl. I* în 10 Septembrie. Aceste examene constau:

a) Dintr'o probă scrisă în limba română după dictat, la care se va aprecia scrisul, ortografia și punctuația,

b) dintr'o problemă de aritmetică de forța ultimei clase primare,

c) dintr'o probă de citire cu întrebări asupra cuprinsului și asupra cunoștințelor de gramatică de forța ultimei clase primare.

4. *Examenele de admitere în cl. V* în 15 Septembrie.

5. *Examenele de tranziție pentru cl. VIII* în 18 Septembrie.

6. *Examenele integrale și de diferență* în 19 Septembrie.

7. *Presentarea elevelor* primite în liceu, și plățirea taxelor în 21 și 22 Septembrie.

8. *Cursurile încep* în 24 Septembrie.

III. *Înscrierea elevelor absolvente de cl. VIII la examenul de bacalaureat*, se va face:

a) până în 4 Septembrie înscrierea celor vechi la Inspectoratul Regional din Sibiu,

b) până în 20 Septembrie înscrierea la Direcțiunea liceului a elevelor, cari au dat examen de cl. VIII în Septembrie,

c) Examenul de bacalaureat se va ținea între 25/IX—10/X.

563 1-? Direcțiunea Liceului de fete, Blaj.

Doi bătrâni sprinteni

În satul Urbița din Iugoslavia, trăiește o pereche de bătrâni, soțul în vârstă de 110 ani și soția în vârstă de 107 ani.

Amândoi își văd sprinten de treburile lor și trăiesc încunjuțați de mulți nepoți și strănepoți.

În zilele trecute, un ziarist din Belgrad, umblând prin satul Urbița, i-a cerceiat și pe acești doi bătrâni. Și când a voit să-i fotografieze, femeia i-a zis: „ar fi trebuit să vii să ne fotografiezi acum 90 ani, căci atunci ai fi văzut o fată frumoasă“.

Păstrarea florilor tăiate

Vara ne împodobim căsile cu flori. Din paharul de pe masă niciodată nu lipsesc florile. Și dorim, ca acestea flori pe cari le-am cules din grădiniță, să țină cât mai mult și să nu se vestejească.

Pentruca să întârziem vestezirea florilor, să le culegem des de dimineată și pe cât se poate în stare de boboci. Niciodată să nu le legăm în buchet, căci se înăbușe. Să nu le rupem, să nu se sdrească. Cotorii florilor să se spele des cu apă proaspătă.

Apa din paharul în care sunt puse, trebuie schimbată cât mai des. Apa intră în țesutul cotorilor prin tăietura din jos. Această tăietură trebuie făcută pieziș. E bine ca tăietura să se improspăteze tot la două zile cu un cuțit tăios. Din apă florile trag gazul numit oxigen, iar în apă se formează un gaz cu miros de pucioasă.

Florile se păstrează cu atât mai mult cu cât apa este mai des schimbată.

Pentruca florile să se păstreze bine, se obișnuște să se pună în apă carbune de lemn. Carbonele înlătură mirosul rău al apei și e de ajuns dacă se schimbă numai la 5—6 zile.

Apa de săpun încă este bună. Anume se stropesc florile cu apă proaspătă, apoi se pun în apă cu săpun. În fiecare dimineată se scot și se scufundă în apă curată, apoi se stropesc cu apă proaspătă și se pun iarăși în apa cu săpun. Apa cu săpun se reînnoiește tot la trei zile.

Florile se pot păstra vreme îndelungată și în apă, în care am pus o coajă de săpun alb, puțină sare și puțin praf de borax.

Aceasta apă însă trebuie schimbată în fiecare zi.

În Suedia florarii pun și aspirină în apa în care țin florile.

Oltean Alexandru. Foaia pe numele Oltean Ioan n'am trimis-o de oarece D-tră când neați trimis banii nu ne-ați scris din ce comună sunteți! Trimitem acum numerele ce au apărut de atunci și de aici înainte foaia merge regulat.

Victor Haragăș. Am primit 100 Lei, mai restată pe anul acesta 80 Lei.

George Șerban. Am primit suma de 300 Lei pentru abonamentul I. M. Șerban și mai restată încă 330 Lei.

Vasile Mureșan Pata. Adresa cu nr. 3552 am ranscris-o pe numele Frăției Tale. Abonamentul dlui Gregoriu M. este restant numai din 1 Ianuar 1928

M. Onor. Clemente Pandrea, Cojocna. Programul »Rugii« dela Cojocna a sosit prea târziu. Numărul nostru de Sântămărie era deja la tipar când am primit programul, așa că nu l-am mai putut da. Pe viitor cu plăcere!

Abonații din Minișul de sus. Ca răspuns la Carta Postală din 6 August, însemnăm aici sumele cu cari sunteți în restanță la foaie, până la data de 31 Dec. 1928.

Adresa	3231	cu	Lei	237.—
	3232	>	>	492.—
	3233	>	>	192.—
	3234	>	>	417.—
	3235	>	>	492.—
	3236	>	>	132.—
	3542	>	>	360.—
	3543	>	>	360.—
	3544	>	>	180.—
	3545	>	>	80.—

Vă rugăm să binevoiți a ne trimite acestea sume cât mai curând, că foaia încă are mari greutatea de împlinit. Când ne trimiteți bani, să se însemne pe cuponul mandatului și numărul fâșiei sub care primiți foaia.

Gh. M. Sârbi. Corespondența trimisă atinge pe un bătrân care nu se poate apăra, deci nu-i lucru drept să se publice.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Internatul școlilor secundare gr.-cat. rom. de fete din Blaj.

Concurs de primire

În baza deciziei P. Ven. Consistor arhi-episcopesc din Blaj, nr. 4200/928, se publică **Concurs de primire în Internatul școlilor secundare gr.-cat. române de fete din Blaj** (Liceu, Școala Normală și Curs primar) cu **terminul de 10 August 1928**, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa de întreținere pe întreg anul școlar 1928/9 face Lei 15.000—plus Lei 500, taxă de instalare.

Această taxă se va plăti în patru rate și anume: Lei 4500+500 cu ocaziunea înscrierii, Lei 4500 la 1 Decembrie 1928, Lei 3000 la 1 Februarie 1929 și Lei 3000 la 1 Aprilie 1929.

Pentru cheltuielile particulare (material de scris, lucru manual, desemn, repararea ghetelor, e consult, ca fiecare elevă să depună cu ocaziunea înscrierii o sumă de 1700—1800 Lei. Acești bani se vor administra de Direcțiunea Internatului, dându-se seamă individual despre cheltuielile făcute. Elevelor li-e interzis să aibă bani la sine, bani aflați la eleve se confiscă.

2. Elevele vor aduce cu sine următoarele efecte: 1 saltea (lungă 1.80 m. lată 0.90 m.), 1 pernă, 1 plapomă de lână, 1 plapomă de vară, schimb dublu pentru pat, 1 cuvertură albă p. pat, 4 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, 12 batiste, 3 fuste de pichet și 3 de vară, 4 perechi indispensabile, două șorțuri de clott cu mâneci, 2 perechi ghețe de piele, 1 pereche pantofi, 1 pereche galoși, 1 costum de baie, 1 halat larg pentru dormitor, 1 palton de iarnă, 1 jachetă, 1 broboadă de lână, 2 perechi mănuși, 4 ștergare și un ștergar pentru bucătărie (care rămâne Internatului), perii de ghețe, 1 casetă complet aranjată pentru toaletă (cu săpun, perie și prafuri de dinți), 1 cutie cu ace de cusut, de siguranță, ață de cârpit ciorapi, albă și neagră. În loc de pardesiu, e de lipsă pelerină neagră, care se va face, după îndrumările date de Institut, sau eventual, se va confecționa chiar la Institut.

Deodată cu rezoluția de primire i-se va trimite fiecărei eleve un număr. Acest număr va fi cusut la loc bine vizibil, pe toate lucrurile ce le aduce cu sine respectiva elevă. Pentru obiectele nenumărate, ori cari nu sunt cuprinse în prospect, Direcțiunea Institutului nu ia răspundere. Fiecare, bucată de rufă, va fi marcată așa, că, împăturată fiind, să fie numărul bine vizibil. Nu-i voie se aducă elevele cu sine cărți, romane reviste, broșuri decât cele prescrise în programa școlii, nici metode de

pian și vioară afară de cele prescrise de profesor. Aflăte astfel de cărți la eleve se vor confiscă, precum și pudra, alifia, parfum etc.

3. Ținem să amintim, că Internatul este provădit cu instalație de încălzire centrală, conductă de apă, baie comună, infirmărie, dormitoare și sale de zi, toate în condițiile cele mai igienice, și că nu numai conducerea și supravegherea, dar întreg serviciul din internat este îndeplinit numai de membrele Congregației de Surori.

4. În Internat se poate lua instrucție de pian, ore și exercițiu, despre al cărei rezultat la finea anului școlar se va da examen în Internat. Cursurile de pian se pot face după dorință, în următoarele condițiuni a) instrucție de 1/2 oră tot la 2 zile cu exercițiu zilnic de o oră cu taxă de 4500 Lei pe an.

b) Instrucție de 1/4 de oră tot a 2-a zi cu exercițiu zilnic de 1/2 oră cu taxă de 3500 Lei pe an, care sumă se achită la înscriere.

5. Spre orientare comunicăm aici câteva puncte din Regulamentul intern al Internatului:

Elevele sunt datoare necondiționat și fără nici o excepție să observe orarul zilnic și ordinea internă a Institutului.

Fete logodite nu pot fi eleve ale Internatului.

Elevele le este cu desăvârșire interzis să poarte haine cu mâneci scurte, decoltate ori scurte: le este asemenea interzis să-și taie părul, cu excepția elevelor din clasa I—IV, fiind toate elevele datoare să-și poarte părul simplu, potrivit unei eleve de școală.

Corespondența elevelor va fi rigoros controlată. Ele vor scrie regulat părinților în fiecare săptămână odată. Corespondența de prisos cu prietene și cunoscute e interzisă, asemenea e interzisă și se pedepsește cu eliminare din Internat orice corespondență secretă, respectiv expedită fără știrea superiorității.

Cercetarea elevelor în Internat se poate face de două ori pe săptămână, Joia, între orele 14—16 și Dumineca, între orele 14—17, însă numai din partea părinților și a persoanelor admise de Direcțiune.

Elevele, cari doresc să petreacă vacanța de Crăciun și de Paști în familie, nu pot pleca din Internat decât însoțite de părinți, ori de o persoană împuternicită din partea părinților prin scrisoare adresată Direcțiunii Internatului. Altfel eleva va fi însoțită în călătorie de o persoană de încredere a Internatului, pe spesele părinților.

6. Cererile de primire se vor adresa și trimite Veneratului Consistor arhi-episcopesc din Blaj. În cerere părinții vor declara, că cunosc și că vor observa toate condițiunile de mai sus. La cerere se va alătura carte de botez, certificat școlar, certificat medical și un *plic provădit cu adresa exactă și cu marca postală cuvenită pentru trimiterea recomandată a rezoluției.*

Se primesc în Internat și copile de clase primare.

Blaj, la 21 Iulie 1928.

4 4 (333)

Direcțiunea

Se caută ucenic

Un băiat din familie bună, cu cel puțin 4 clase primare, se primește ca ucenic la Dnul

BLAJ

(563) 1—3

Ștefan Ciurciu

tinichigiu (pleier)